

Az Informatika című szovjet referáló lap és folyóiratbázisa

Közismert, hogy a VINITI több mint kétszáz referáló folyóirata a világ egyik legjelentősebb szétsugárzó tájékoztató rendszerét jelenti. Szűkebb szakterületünk, a tájékoztatás- és könyvtárügy világteremtését az Informatika című lap ismerteti, amely idén a tizedik évébe lépett. A korszerűen értelmezett teljességet bizonyítják az egyes számok állandó rovatai: általános kérdések (tudománytan, szemiotika stb.), információhordozók, fordítás, információviszakeresés, gépi eszközök, a tájékoztatási és könyvtári tevékenység szervezete. A mintegy 3000 példányban megjelenő lap évi 12 számában körülbelül 4000 dokumentumot annotál, ezenkívül az egyes számok végén teljes tartalomjegyzéket nyújt a legfrissebb folyóiratszámokról és tanulmánykötetokről.

Az 1971. évi 8. szám elején a folyóirat rövid összegezést adott saját feltáró tevékenységéről. Az utolsó három évben (1968–1970) közölt 11 106 egység közül 7664 származott folyóiratokból vagy sorozat jellegű kiadványokból. Ezek eredete igen érdekes képet mutat. A tájékoztatástudomány (informatika) nevű új diszciplína elméleti kutatójának érdemes lesz ezeket az adatokat értelmeznie.

A 7664 folyóiratcikk 1046 periodikumból való, ez utóbbiak nagyobbik fele – többnyire általános profilu műszaki vagy tudományos kiadvány – csak 1-2 tételt szolgáltatott a 3 év alatt. Viszont mintegy 50% került ki 105 folyóiratból (a teljes bázis 10%-áról). Ezeknek az adatoknak az ismertetése után található annak a 117 kiadványnak a jegyzéke, amelyből 8-nál több írás keltette fel az Informatika szerkesztőinek figyelmét. Országok szerinti megoszlásuk: NSZK – 23 (összesen 907 közlemény), USA – 18 (763), SZU – 15 (1198), Anglia – 12 (469), Franciaország – 8 (239), Csehszlovákia – 7 (276), NDK – 5 (275), Japán – 5 (177), Lengyelország – 4 (257), nemzetközi – 4 (237), Magyarország – 3 (129), Hollandia – 3 (59), Kanada – 3 (50), Románia – 2 (135), Ausztria – 2 (23), Belgium – 1 (25), Svédország – 1 (23), Bulgária – 1 (18), Nyugat-Berlin – 1 (14).

A három magyar kiadvány: Tudományos és Műszaki Tájékoztatás (90 közlemény, ezzel a jegyzéken a 16. helyre került), Mezőgazdasági Könyvtáros (28), OMKDK Módszertani Körlevél (11).

Hazai szemmel nézve ezek a tények kissé meglepőek. De lényegesebb az, hogy az a külföldi kartárs, aki az Informatikából kívánja követni a magyarországi könyvtárügyi-tájékoztatási fejleményeket – igencsak hiányos képet alkothat rólunk! Hiszen nem kerültek a bázisfolyóiratok közé olyan szakfolyóirataink, mint a Magyar Könyvszemle, a Könyvtári Figyelő, az ágazatiak közül pl. az Orvosi Könyvtáros, a Könyv és Nevelés. (Az 1972. évi januári szám alapjegyzékében harmadik folyóiratunkként már a Magyar Könyvszemle szerepel.)

A jelenséget általánosságban két oldalról értékelhetjük. Első megjegyzésünk az lehet, hogy a VINITI munkatársainak nem sikerült eddig maradéktalanul feltérképezniük minden ország szakirodalmi „gócait”. Másrészt viszont egy aktuális feladatunkat kell megfogalmazni: a folyóiratterjesztés közismert problematikusságát ismerő szerkesztőségeknek (évkönyveket kibocsátó nagykönyvtáraknak stb.) célzzerű lenne rendszeresen postázniuk számaikat a VINITI részére – ellátva természetesen őket megfelelő címfordítással, annotációval. Véleményem szerint az idén elindított, szakmánk magyar dokumentumtermésének külföldi ismertetését szolgáló Hungarian Library and Information Abstracts nem pótolhatja ezt, hiszen évente csak kétszer jelenik meg – nem is szólva arról, hogy már előzetes szelekciót is jelent.

Most mindenekelőtt magyar oldalról szemrevételeztük az Informatikát, legközelebb szeretnénk összevetni hasonló (angol, német, lengyel, román, magyar) referáló szolgáltatásokkal.

SONNEVEND Péter

Számítógépes bibliográfiai tanfolyam

A Számítástechnikai Oktató Központ „Bibliográfiai adatok tárolása és feldolgozása számítógéppel” címmel 1972 áprilisában Siófokon egyhetes tanfolyamot indított számítástechnikai alapismeretekkel